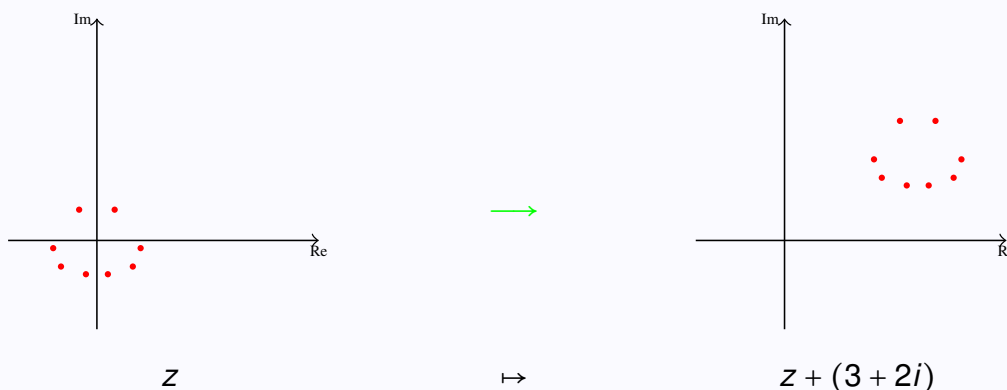

Primeri

Opišimo in narišimo množico kompleksnih števil $z \in \mathbb{C}$, za katere velja

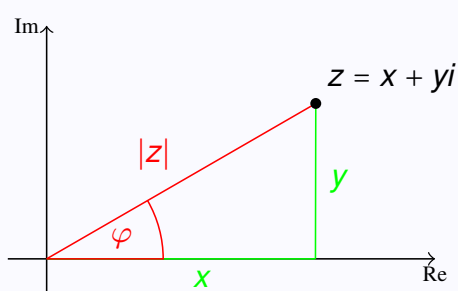
- $2\bar{z} - z^2 = 0$
- $|z - 3 + 2i| = 4$
- $\operatorname{Re} z + \operatorname{Im} z^2 = 2$
- $|z + i| < |z - 1|$
- $\operatorname{Im}\left(\frac{1}{z}\right) = 1$
- $|z - 1| + |z + 1| = 4$

Geometrijski primer

1 / 25

Polarni zapis kompleksnega števila

$$|z| = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\varphi = \arctan \frac{y}{x}$$

$$x = |z| \cos \varphi \quad \text{in} \quad y = |z| \sin \varphi$$

$$z = x + iy = |z| \cdot (\cos \varphi + i \sin \varphi) = |z| \cdot e^{i\varphi}$$

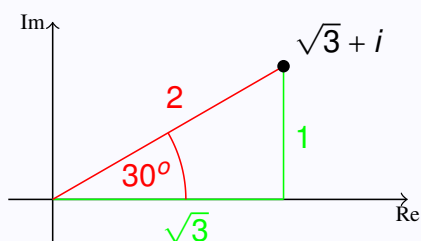
Kompleksno število $z = x + iy$ zapišemo v **polarnem zapisu** kot

$$z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi).$$

$\varphi = \operatorname{Arg}(z)$ imenujemo **polarni kot** ali **argument**. Argument je določen samo do mnogokratnika celega kota $2\pi^{\text{rd}} = 360^\circ$ natanko.

2 / 25

Primer

$$2 = \sqrt{\sqrt{3}^2 + 1^2} \quad \text{in} \quad 30^\circ = \arctan \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\sqrt{3} = 2 \cos 30^\circ \quad \text{in} \quad 1 = 2 \sin 30^\circ$$

$$\sqrt{3} + i = 2 \cdot (\cos 30^\circ + i \sin 30^\circ) = 2 \cdot e^{i \cdot 30^\circ}$$

Zakaj polarni zapis?

- Izračunamo produkt $(x + yi) \cdot (u + vi) = xu - yv + (yu + xv)i$.
- Izračunamo produkt

$$\begin{aligned} & [r(\cos \varphi + i \sin \varphi)] \cdot [q(\cos \psi + i \sin \psi)] = \\ & = r \cdot q(\cos \varphi \cdot \cos \psi - \sin \varphi \cdot \sin \psi) + (\cos \varphi \cdot \sin \psi + \sin \varphi \cdot \cos \psi)i = \\ & = r \cdot q[\cos(\varphi + \psi) + \sin(\varphi + \psi)i] \end{aligned}$$

Torej

$$\begin{aligned} & r(\cos \varphi + i \sin \varphi) \cdot q(\cos \psi + i \sin \psi) = \\ & = \underbrace{r \cdot q}_{\text{produkt absolutnih vrednosti}} \underbrace{(\cos(\varphi + \psi) + i \sin(\varphi + \psi))}_{\text{vsota kotov}} \end{aligned}$$

- Dinamična ilustracija: <https://www.geogebra.org/m/vthctagb> v <https://www.geogebra.org/m/acrjsvvs>

3 / 25

Računanje v polarni obliki

- Eulerjev zapis: $e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \sin \varphi$
- Polarni zapis se poenostavi: $z = |z|e^{i\varphi}$.
- Števila $z = e^{i\varphi}$, $\varphi \in \mathbb{R}$ so na **enotski krožnici** $|z| = 1$.
- Množenje se poenostavi: $z_1 z_2 = |z_1||z_2|e^{i(\varphi_1 + \varphi_2)}$
  - Množenje: absolutni vrednosti se zmnožita, argumenta se seštejeta.
  - Potenciranje: $z = |z|e^{i\varphi} \rightarrow z^n = |z|^n e^{i\varphi n}$ (**de Moivrova formula**)
  - Korenjenje: $z = |z|e^{i\varphi} \rightarrow z^{\frac{1}{n}} = |z|^{\frac{1}{n}} e^{i\frac{\varphi}{n}}$ (**de Moivrova formula**)
- Velja:
  - $\bar{z} = |z|e^{-i\varphi}$,
  - $z^{-1} = \frac{1}{|z|} e^{-i\varphi}$
  - $\frac{z_1}{z_2} = \frac{|z_1|}{|z_2|} e^{i(\varphi_1 - \varphi_2)}$

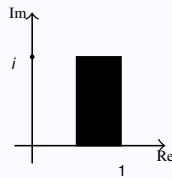
- Dinamična ilustracija: <https://www.geogebra.org/m/nmymchxk> v <https://www.geogebra.org/m/acrjsvvs>

Primeri

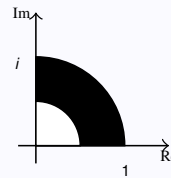
- Zapišimo v polarni obliki števila 1 , -1 , i , $-i$, $1 + i$, $-1 - i$.

4 / 25

- Zapišimo množici:

$$\{x + iy; 0.5 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1\}$$

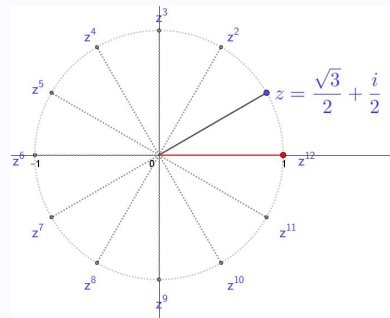

$$\{re^{i\varphi}; 0.5 \leq r \leq 1, 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}\}$$

Primeri

- Izračunajmo $(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i)^{12}$

$$z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i = 1 \cdot (\cos \frac{\pi}{6} + i \sin(\frac{\pi}{6}))$$

in zato $z^{12} = 1^{12} \cdot (\cos \frac{12\pi}{6} + i \sin(\frac{12\pi}{6})) = 1 \cdot (\cos 2\pi + i \sin 2\pi) = 1$.

- Za $z = 1 - i\sqrt{3}$ narišimo in določimo števila z, z^2, z^3, z^4, z^5 .

5 / 25

Koreni kompleksnega števila

n -ti koreni števila $a \in \mathbb{C}$ so rešitve enačbe $z^n = a$.

- Enačbo zapišemo v polarni obliki: $a = |a| \cdot e^{i\varphi}$.
- Dobimo n različnih rešitev

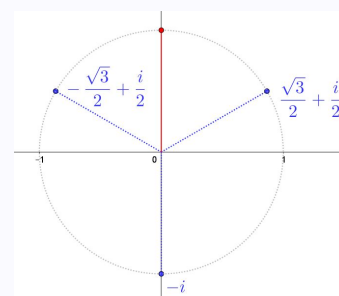
$$z_k = \sqrt[n]{|a|} e^{i \frac{\varphi + 2k\pi}{n}}, \quad k = 0, 1, \dots, n-1$$

- Rešitve ležijo na ogliščih pravilnega n -kotnika v kompleksni ravnini.

Primer 1

Katera števila ustrezajo enačbi $z^3 = i$?

- Velja $i = \cos(\frac{\pi}{2}) + i \cdot \sin(\frac{\pi}{2})$
- Velja tudi $i = \cos(\frac{\pi}{2} + 2k\pi) + i \cdot \sin(\frac{\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z}$.
- Zato $z = i^{\frac{1}{3}} = \cos(\frac{\pi}{6} + \frac{2k\pi}{3}) + i \cdot \sin(\frac{\pi}{6} + \frac{2k\pi}{3}), k \in \mathbb{Z}$.
- Izračunamo rešitve
  - $k = 0$: $z_0 = \cos(\frac{\pi}{6}) + i \cdot \sin(\frac{\pi}{6}) = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2}$
  - $k = 1$: $z_1 = \cos(\frac{5\pi}{6}) + i \cdot \sin(\frac{5\pi}{6}) = -\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2}$
  - $k = 2$: $z_2 = \cos(\frac{3\pi}{2}) + i \cdot \sin(\frac{3\pi}{2}) = -i$

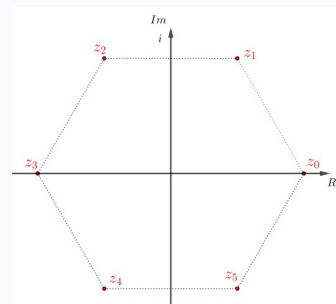

6 / 25

Primer 2

Katera števila $z \in \mathbb{C}$ ustrezajo enačbi $z^6 = 1$.

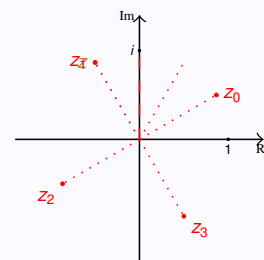
- Velja $1 = \cos(0) + i \cdot \sin(0)$
- Velja tudi $1 = \cos(2k\pi) + i \cdot \sin(2k\pi)$, $k \in \mathbb{Z}$.
- Zato $z = 1^{\frac{1}{6}} = \cos\left(\frac{2k\pi}{6}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2k\pi}{6}\right)$, $k \in \mathbb{Z}$.
- Izračunamo rešitve
  - $k = 0$: $z_0 = \cos(0) + i \cdot \sin(0) = 1$
  - $k = 1$: $z_1 = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}$
  - $k = 2$: $z_2 = \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}$
  - $k = 3$: $z_3 = \cos(\pi) + i \cdot \sin(\pi) = -1$
  - $k = 4$: $z_4 = \cos\left(\frac{4\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{4\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}$
  - $k = 5$: $z_5 = \cos\left(\frac{5\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{5\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}$

7 / 25

Primer 3

- Poiščimo in narišimo vse $z \in \mathbb{C}$, za katere velja $2z^4 + 1 = \sqrt{3}i$.
  - Zapišemo

$$z^4 = -\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} = \cos\left(\frac{2\pi}{3} + 2k\pi\right) + i \sin\left(\frac{2\pi}{3} + 2k\pi\right), k \in \mathbb{Z}$$
  - Zato $z = 1^{\frac{1}{4}} = \cos\left(\frac{\pi}{6} + k \frac{\pi}{2}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{\pi}{6} + k \frac{\pi}{2}\right)$, $k \in \mathbb{Z}$.
  - Izračunamo rešitve
    - $k = 0$: $z_0 = \cos\left(\frac{\pi}{6}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} + i \frac{1}{2}$
    - $k = 1$: $z_1 = \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}$
    - $k = 2$: $z_2 = \cos\left(\frac{7\pi}{6}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{7\pi}{6}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2} - i \frac{1}{2}$
    - $k = 3$: $z_3 = \cos\left(\frac{5\pi}{3}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{5\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}$

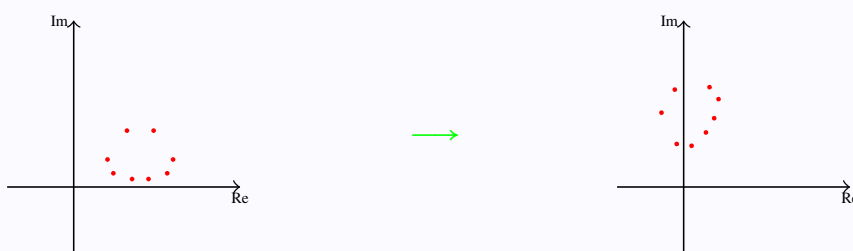
- Dinamična ilustracija: <https://www.geogebra.org/m/kcqjnmv7> v <https://www.geogebra.org/m/acrjsvvs>
- Polarna oblika je še posebej koristna pri množenju, potenciranju in korenjenju.

Primeri

- Poiščimo in narišimo vse $z \in \mathbb{C}$, za katere velja $(z^3 - 2)(z^4 + i) = 0$.
- Poiščimo z^{2016} za $z = \frac{1-i}{i}$.

8 / 25

- Vizualizirajmo $z \rightarrow ze^{i\frac{\pi}{3}}$

Geometrija osnovnih operacij v kompleksni ravnini

$$w = |w|e^{i\varphi}$$

Preslikava	transformacija v $\mathbb{C}$
$z \mapsto z + w$	premik za w
$z \mapsto e^{i\varphi} z$	zasuk okrog izhodišča za kot φ
$z \mapsto w \cdot z$	razteg (ali krčenje) za $ w $ in zasuk za φ

9 / 25

Zanimiv problem

‘Čuden stric’ vam zapusti veliko bogastvo - zaklad, ki ga je skrbno skrtil ... Samo vi poznate načrt/mesto, kjer se zaklad nahaja. Poleg načrta vam je poslal tudi razlago : "Na otoku, ki ga poznaš pristanem s čolnom. Na otoku sta samo (en) kaktus in (ena) palma. Od čolna grem do palme in štejem korake. Pri palmi se obrnem za 90° proti kaktusu in naredim enako število korakov kot od čolna do palme. V pesku označim mesto. Vrnem se do čolna in štejem korake do kaktusa. Obrnem se za 90° proti palmi in naredim enako korakov kot od čolna do kaktusa. V pesku si označim mesto. Točno na sredini med obema označenima mestoma zakopljem zaklad. Srečno!"

10 / 25

Zaporedja

Kot pove že beseda v 'naravnem jeziku', je zaporedje neka urejena množica 'zaporedoma' postavljenih elementov. Pri matematiki bomo obravnavali zaporedja števil.

Zaporedje je torej množica 'zaporedoma postavljenih' števil. Matematično natančneje rečemo, da je zaporedje preslikava

$$\begin{aligned} \mathbb{N} &\rightarrow \mathbb{R} \\ i &\mapsto a_i \end{aligned}$$

ki vsakemu naravnemu številu i (indeksu) priredi točno določeno realno število a_i . Pri tem je imenujemo i indeks, a_i pa i -ti člen zaporedja.

11 / 25

Opisi, predstavitve zaporedij

- Z naštevanjem: 1, 2, 4, 8, ...

- Opisno: 'Vsa soda števila'

- Eksplicitno: $a_n = \frac{1}{n}$ za $n \geq 1$.

Opazimo, da je zaporedje podano eksplicitno z izrazom $a_n = f(n)$ in neko točno določeno funkcijo $f(x)$.

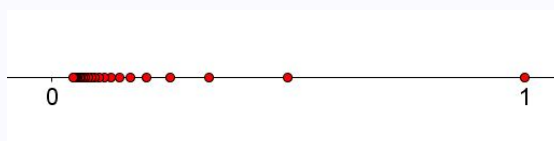
- Rekurzivno: $a_0 = 1$ in $a_{n+1} = 2a_n$ za $n \geq 0$

Opazimo, da je zaporedje podano s prvim členom a_0 ali a_1 in neko točno določeno funkcijo $f(x)$, ki pove, kako iz a_n dobimo a_{n+1} .

12 / 25

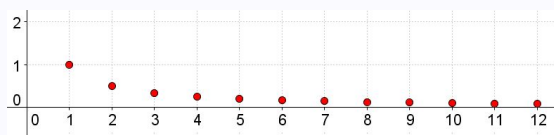
Geometrijski prikaz zaporedja

- Zaporedje lahko predstavimo kot vrednosti na številski premici:

Zaporedne člene zaporedja nakazujemo z zaporednim risanjem točk. Ko smo zaporedje narisali, se ne vidi več, 'zaporednosti' členov. Npr. iz slike ne moremo vedeti, kateri člen je tretji in kateri četrti.

- Zaporedje lahko predstavimo kot točke (n, a_n) v ravnini:

'Abscisa' ali x-koordinata točke pove kateri člen zaporedja je enak 'ordinati' ali y-koordinati.

- Dinamične ilustracije: <https://ggbm.at/hakzxd8b> v <https://www.geogebra.org/m/veaekmg5>

13 / 25

Primer 1

$$a_n = \frac{n-1}{n+1}$$

- Izpišemo nekaj členov: $0, \frac{1}{3}, \frac{2}{4}, \frac{3}{5}, \dots$
- Opazujemo, analiziramo, opišemo

Primer 2

Aritmetično zaporedje

- Intuitivni opis: Začnemo z neko vrednostjo. 'Delamo' enako dolge korake v desno.
- Eksplicitni opis: $a_n = a + nd$
- Rekurzivni opis: $a_0 = a, a_{n+1} = a_n + d$
- Primer: $1, 2, 3, 4, 5, \dots$
- Primer: $1, 3, 5, 7, 9, \dots$
- Primer: $1, 1 + \sqrt{3}, 1 + 2\sqrt{3}, 1 + 3\sqrt{3}, 1 + 4\sqrt{3}, \dots$

14 / 25

Primer 3

Geometrijsko zaporedje

- Intuitivni opis: Začnemo z neko vrednostjo. V vsakem koraku prejšnjo vrednost pomnožimo z istim faktorjem.
- Eksplicitni opis: $a_n = aq^n$
- Rekurzivni opis: $a_0 = a, a_{n+1} = a_nq$
- Primer: 1, 2, 4, 8, 16, ...
- Primer: $1, \frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}, \frac{1}{16}, \dots$
- Primer: $1, \sqrt{3}, 3, 3\sqrt{3}, 9, \dots$

Primer 4

Fibonaccijevo zaporedje

- Rekurzivni opis: $a_0 = 1, a_1 = 1, a_{n+2} = a_n + a_{n+1}$
- Izračun členov: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, ...

15 / 25

Lastnosti zaporedij

- **Naraščajoče** zaporedje: $a_n \leq a_{n+1}$ za vse $n \in \mathbb{N}$;
- **Strogo naraščajoče** zaporedje: $a_n < a_{n+1}$ za vse $n \in \mathbb{N}$;
- **Padajoče** zaporedje: $a_n \geq a_{n+1}$ za vse $n \in \mathbb{N}$;
- **Strogo padajoče** zaporedje:
 $a_n > a_{n+1}$ za vse $n \in \mathbb{N}$;
- **Navzgor omejeno** zaporedje:
Obstaja zgornja meja $M \in \mathbb{R}$, da velja $a_n \leq M$ za vse $n \in \mathbb{N}$.
- **Navzdol omejeno** zaporedje:
Obstaja spodnja meja $m \in \mathbb{R}$, da velja $m \leq a_n$ za vse $n \in \mathbb{N}$.
- **Navzgor in navzdol omejeno** zaporedje:
Obstajata meji $m, M \in \mathbb{R}$, da velja $m \leq a_n \leq M$ za vse $n \in \mathbb{N}$.

16 / 25

Primer 1

Naraščajoča zaporedja

- $a_n = n$
- $b_n = n + \frac{1}{n}$
- $c_n = 1 - \frac{1}{n}$
- $d_n = -\frac{1}{n}$
- $\{1, 2, 2, 3, 4, 4, 5, 6, 6, 7 \dots\}$

Primer 2

Strogo naraščajoča zaporedja

- $a_n = n$
- $b_n = n + \frac{1}{n}$
- $c_n = 1 - \frac{1}{n}$
- $d_n = -\frac{1}{n}$
- $\{1, 2, 2, 3, 4, 4, 5, 6, 6, 7 \dots\}$ je naraščajoče, **NI** pa strogo naraščajoče.

17 / 25

Primer 3

Padajoča zaporedja

- $a_n = 1 - n$
- $b_n = \frac{1}{n} - n$
- $c_n = 1 + \frac{1}{n}$
- $\{1, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \dots\}$

Primer 4

Strogo padajoča zaporedja

- $a_n = 1 - n$
- $b_n = \frac{1}{n} - n$
- $c_n = 1 + \frac{1}{n}$
- $\{1, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \dots\}$ je padajoče, **NI** pa strogo padajoče.

18 / 25

Primer 5

Navzgor omejeno zaporedje

- $a_n = 1 - n$
- $b_n = 1 - \frac{1}{n}$
- $c_n = 1 + \frac{1}{n}$

Primer 6

Navzdol omejeno zaporedje

- $a_n = 1 + n$
- $b_n = 1 - \frac{1}{n}$
- $c_n = 1 + \frac{1}{n}$

Primer 7

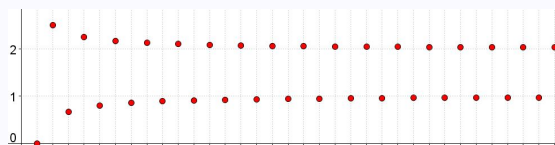
Navzgor in navzdol omejeno zaporedje

- $a_n = 1 - \frac{1}{n}$
- $b_n = 1 + \frac{1}{n}$

19 / 25

Stekališče zaporedja

- Intuitivno: **Stekališče** zaporedja je število k kateremu se 'steka' neskončno členov zaporedja.
- Natančneje povedano: **Stekališče** zaporedja je tako število, da je v vsaki njegovi okolici neskončno členov zaporedja.
- Zaporedje ima lahko več stekališč (na sliki so členi zaporedja z dvema stekališčema predstavljeni kot točke v ravnini (n, a_n)):

Primer takega zaporedja je na primer $a_n = \frac{3}{2} + (-1)^n \cdot \frac{n+2}{2n}$. Vizualizacija

<https://www.geogebra.org/m/hakzxd8b>

20 / 25

Limita zaporedja

Limita zaporedja je tako število, da je v vsaki njegovi okolici neskončno členov, zunaj te okolice pa končno členov zaporedja.

- Lahko rečemo tudi: **Limita** zaporedja a_n je tako število L , da za vsak $\varepsilon > 0$ obstaja tak indeks $N \in \mathbb{N}$, da velja $|L - a_n| < \varepsilon$ za vse $n \geq N$.
- Limito zaporedja a_n označimo $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.
- Zaporedje ima lahko več stekališč. Če ima zaporedje več stekališč, **nima** limite.
- Zaporedje ima lahko tudi eno samo stekališče, pa vseeno to stekališče ni nujno limita.
- Limita zaporedja je stekališče. Obratno pa ni nujno res.

Konvergentno zaporedje

Zaporedje je **konvergentno**, če ima limito. Sicer je **divergentno**.

- Naraščajoče in navzgor omejeno zaporedje je konvergentno.
- Padajoče in navzdol omejeno zaporedje je konvergentno.

21 / 25

Računanje limit

Če je $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ in $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$ potem velja:

- 1 $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = a + b$
- 2 $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot b_n = ab$
- 3 če je $b_n \neq 0$ za vsak n in $b \neq 0$, je $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a}{b}$.
- 4 če je $a_n > 0$ za vsak n in $a > 0$, je $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n^{b_n} = a^b$.

Primer 1

$$a_n = 1, b_n = \frac{1}{n} \longrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right) = 1$$

Primer 2

$$a_n = 3, b_n = \frac{1}{n} \longrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(3^{\frac{1}{n}}\right) = 0$$

22 / 25

Primer 3

Radi bi izračunali $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+2)^2}{3n^2+n+1}$. Najprej poračunamo

$$\frac{(n+2)^2}{3n^2+n+1} = \frac{n^2+4n+4}{3n^2+n+1} = \frac{1+4\frac{1}{n}+4\frac{1}{n^2}}{3+\frac{1}{n}+\frac{1}{n^2}}$$

Vzamemo $a_n = 1 + 4\frac{1}{n} + 4\frac{1}{n^2}$ in $b_n = 3 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}$.

Ker je $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$ in $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 3$, izračunamo $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+2)^2}{3n^2+n+1} = \frac{1}{3}$.

Primer 4

Radi bi izračunali $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2}$.

Zapišemo $\sqrt[n]{2} = 2^{\frac{1}{n}}$. Ker je $\lim_{n \rightarrow \infty} 2 = 2$ in $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$, je

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2} = \lim_{n \rightarrow \infty} 2^{\frac{1}{n}} = 2^0 = 1.$$

23 / 25

Izrek 'o sendivču'

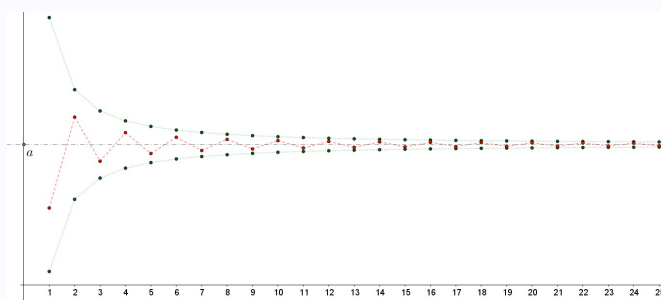
Če za vsak n velja $a_n \leq b_n \leq c_n$ in $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = a$, je tudi

$$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a.$$

Grafični prikaz

Vizualizacija:

<https://www.geogebra.org/m/dwzvubrx>

Primer

Izračunajmo $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n}{n} =$

$$\begin{aligned} -1 &\leq \sin n \leq 1 \\ \frac{-1}{n} &\leq \frac{\sin n}{n} \leq \frac{1}{n} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-1}{n} &\leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n}{n} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \\ 0 &\leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n}{n} \leq 0 \end{aligned}$$

24 / 25

Primeri zaporedij

- $a_n = (-1)^n$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n$ ne obstaja.
- $a_n = \underbrace{0.333\dots 3}_n$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{1}{3}$
- $a_n = \frac{1}{n^2}$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} = 0$
- $a_n = \frac{(1-n)^3}{1+2n^2+3n^3}$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1-n)^3}{1+2n^2+3n^3} = -\frac{1}{3}$
- $*a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e = 2,71828\dots$
- $*a_n = \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{-n}$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{-n} = e = 2,71828\dots$
- $*a_n = \sqrt[n]{n}$ ..... $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$